

Trumpé a pálya

2024 január 30. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

• [0](#)

5

Átlag: 5 (1 szavazat)

Mérték

Mindössze harmincegy percre volt szüksége

Donald Trumpnak, hogy hétfőn megnyerje a republikánus elválasztások első állomását, az iowai jelölést – ennyi idő után hirdethettek győztest. A volt amerikai elnök ráadásul abszolút többséget szerzett két fő kihívójával, Ron DeSantis floridai kormányzóval és a korábban Dél-Karolinát irányító Nikki Haley-vel szemben. Nem véletlen az amerikai sajtó visszatérő fordulata, miszerint a küzdelem a második helyért folyik a republikánusoknál: Trumpé a pálya, akár már a március eleji superkedden bebiztosíthatja győzelmét, amikor tucatnyi szövetségi államban tartanak elválasztásokat. A történelmi tapasztalatok szerint nem minden induló annyira öntelt, hogy azt gondolja magáról, valós esélye is van az elnökjelöltség megszerzésére. Vannak, akiknek a versengéssel az a céljuk, hogy országos ismertséget szerezve eladhatóbb márkává tegyék a nevüket, ami jól jön majd a karrierépítésükben. Vagy elnökök akarnak valóban lenni, de csak évekkel később, viszont addig is szagolnának egy kis puskaport, hogy legyen már kampányrutinjuk, amikor majd élesben küzdenek. Megint mások esetleges alelnökjelölti vagy miniszteri felkérésre számítanak utóbb a győztestől. Végül időre felbukkannak a kampányokban az unatkozó dűsgazdagok is, mint például legutóbb a demokrata oldalon Tom Steyer. A 39 milliárd dollárral gazdálkodó Farallon kockázati alapkezelő alapítója 2019–20-ban jött, látott, majd vesztett. Nyúlfarknyi kampánya alatt eltapsolt a saját pénzéből 300 millió dollárt a semmire – egy delegátust sem állított maga mögé az elválasztásokon –, de összességében remekül érezte magát.

Trump előtt mindenestre látszólag szabad az út, mégpedig akár egyenesen a Fehér Házig, amelyet feldúltan hagyott maga mögött 2021. január 20-án. Az utóbbi felmérések most már rendre mutatják ki az első helyen Joe Biden elnökkel szemben, akár kettejük versengését mérik, akár egy harmadik, nehezen besorolható független indulót – ifjabb Robert Kennedyt – is számításba vesznek. Ha nem lép vissza, John F. Kennedy elnök unokaöccse és a szintén meggyilkolt Robert Kennedy szenátor fia akár 18-20 százalékot szerezhethet jelen állás szerint a novemberi elnökválasztáson. A demokrata oldalon nem tűnik kétségesnek, hogy a legtöbb küldött Biden mellett sorakozik fel a nyári pártkonvención; az amerikai szokásjog szerint hivatalban lévő elnökkel szemben legfeljebb pehelysúlyú kihívók szállnak versenybe a saját pártjából.

Amerikában az útiterv (roadmap) kifejezést átvitt értelemben is használják. A sofőrnek a fedélzeti navigátor megmutatja, mekkora távolságot kell még megtennie a célállomásig, és milyen tereptárgyak mellett halad addig el. De számolnia kell váratlan tényezőkkel: például útlezárásokkal vagy műszaki problémákkal. Trumpnak ugyan jó esélye van jelenleg a hatalomba való visszatérésre, de vörös színyt azért nem terítették elé a Fehér Házig, noha a Republikánus Pártnak is ez a színe. Két fő akadállyal számolnia kell. Az egyik a mindenkor bizonytalansági tényező, és nem kell feltétlenül a legrosszabbra, valamelyik elnökaspiráns váratlan halálára gondolni.

De ahogy Amerikának soha nem volt még olyan idős elnöke, mint a most 81 éves Biden, úgy két ilyen idős elnökesélyese sem.

A felmérések szerint az amerikaiak több mint kétharmadát – sőt a demokrata szavazótábor csaknem felét – aggasztja az elnök szellemi és fizikai állapota. Biden lebecskszik a repülőgépi lépcsőjén, elesik a díszsorfal előtt, a zakóját nem tudja egyedül felvenni, rég halott embert szólongat a közönség soraiból, húsvéti nyúlnak beöltözött animátor igazítja útba, elszunyókál a konferencián és összekeveri a szezon a fazonnal – a közösségi média kíméletlen korábban nap mint nap rengetegszer játsszák újra a felvételeket, aligha növelve Biden támogatottságát. És akkor az elnöki teljesítményéről még nem is beszéltünk...

Az idén 78 éves Trump sem fiatal éppen, ő is túllépte már az amerikai férfiak születéskor várható élettartamát, de ellenfelei sem az egészségi állapotával támadják. Persze mindkét elnökesélyes a legkiválóbb orvosi ellátásban részesül, és más életminőséget élvezhet, mint több mint száz évvel ezelőtt mondjuk Teddy Rooseveltt, aki 42 esztendősen hiába lett a mindenkor legfiatalabb elnök, számos, ma már jobban gyógyítható kór és szövődmény, többek között dzsungelbetegség kínozza, és nem is érte meg az öregkort. Akárhogy is, ha Biden vagy Trump visszalépésre kényszerül, az a másikuk számára új ellenfelet is jelent, teljesen megváltoztatva az egész kampány dinamikáját.

Egyelőre azonban nem a koleszterinszintje Trump fő ellensége, hanem az ellene folyó bírósági eljárások. Több büntető-, illetve polgári pere mellett kiemelkedik a fellebbezése, amely jelenleg a washingtoni legfelsőbb bíróság asztalán fekszik. Az alkotmánybíróság szerepét betöltő talárosok februárban arról dönthetnek egy coloradói eset nyomán, hogy le lehet-e venni Trump nevét az egyes államokban a szavazólapról? Ezt Coloradóban, valamint Maine államban azért tették meg, mert szerintük Trump – még hivatalban lévő elnöként – zendülésre szított a

washingtoni Capitolium 2021. január 6-i ostromakor. Márpedig ez – állítják –

a 14. alkotmánykiegészítés alapján kizárja a választhatóságát.

Amerikában az államügyészek pártpolitikai színekben indulva, választáson nyerik el tisztségüket, a bírókat pedig demokrata vagy republikánus elnök nevezi ki. Igazságtartalmától függetlenül (valóban zendülésre szított-e Trump?) az is kérdés, nem olyan ügy-e van-e szó, amelyet az átpolitizált amerikai igazságszolgáltatás helyett a polgároknak kellene eldönteniük? Ha valaki elítéli a jelöltet, az kiváló alkalom, hogy ne szavazzon rá. Trump esetleges bírói megfosztása az indulás jogától beláthatatlan következményekkel járhat az amerikai demokráciára és a végletekig polarizált társadalomra nézve. Mindenesetre a szövetségi legfelső bíróságon szinte otthon érezheti magát: a konzervatív és liberális bírók aránya 6:3 az előbbieik javára, akik közül hármat saját maga jelölt és nevezett is ki.

Szűcs László - www.magyar nemzet.hu

DR. DRÁBIK JÁNOS
100 ÉVVEL TRIANON UTÁN
DVD A trianoni gyalástról tabumentesen

„Egy film amelyet minden magyarnak látnia kell!”

Ajánló